

ŠIFRA: RIM

RANE

OSEBE:

VOJKO, moški, star okoli 65 let

MILENA, njegova žena

DAŠA, njuna hčerka, okoli 30 let

ERIKA, njuna hčerka, okoli 35 let

GIUSEPPE, Erikin mož iz Rima, govori slovensko z italijanskim (rimskim) naglasom

GLASBA

TIŠINA, SLIŠI SE LE TIKTAKANJE STARINSKE STENSKE URE

VOJKO: *(težko dihanje, premetavanje v postelji, nato polglasno zamomlja)* Erika... *(zavzdihne in začne enakomerno dihati, nato smrčati)*

MILENA: *(ljubeče)* Le mirno spi, dragi!

ZVOK: *V DALJAVI SE ODPREJO VHODNA VRATA*

DAŠA: *(od daleč pokliče)* Mama! *(bližajoči se koraki)*

MILENA: ŠŠŠŠ! Tiho ... *(ropot stola, ko Milena vstane)*

DAŠA: *(šepetaje)* Oprosti. Kaj spi?

MILENA: *(Koraki, nato šepetaje)* Ja, ta trenutek je zaspal. Čakaj, greva v kuhinjo... bom pustila odprta vrata, da slišim, če se prebudi ...

DAŠA: Prav.

ZVOK: KORAKI OBEH

MILENA: Ti skuham kavo?

DAŠA: Ni treba, mama.

MILENA: No, lepo, da si prišla. Ko se bo očka zbudil, bo vesel, da te vidi.

DAŠA: *(zavzdihne)* Oh, mama, saj sem tudi jaz vesela, da ga vidim, ampak... Mama, tako mi je hudo, ko vidim, kako ga je bolezen zdelala. Komaj prepoznam svojega ljubega očka!

MILENA: Oh, Daša, vem! Tudi meni je hudo!

DAŠA: (*šum vrečke*) Ah ja, prinesla sem ti nekaj juhe. Stavim, da nisi nič jedla za kosilo.

MILENA: Nimam apetita.

DAŠA: Malo juhe boš pa pojedla. Ti jo pogrejem. (*Ropot loncev, štedilnika*) Žal mi je, da nisem prej prišla. Ampak Samuel ni in ni hotel zaspati ...

MILENA: Saj vem, draga. Dojenček pač potrebuje svojo mamico. Ne skrbi. No, kako je z mojim malim vnučkom?

DAŠA: Dobro! Je res zelo priden, veš? Joče samo, ko je lačen.

MILENA: Srček moj! Kako ga pogrešam!

DAŠA: Saj sem razmišljala, če bi ga pripeljala s sabo. Ampak tudi če je res priden, zna biti včasih prav glasen! In če očka spi, bi ga verjetno zbudil.

MILENA: Res je boljše, da si ga pustila doma. Veš, danes očka celo noč ni zatisnil očesa.

DAŠA: Ubogi!

MILENA: Ja, stalno je stokal od bolečine! Zato sem zjutraj poklicala zdravnika, da mu je povečal dozo zdravil. Zgleda, da je pomagalo.

DAŠA: Hvala Bogu. (*nekaj časa se sliši samo zvok krožnikov in pribora*) Mama, ko poješ juho, pojdi tudi ti malo počivat!

MILENA: Ne, ne. Ne morem.

DAŠA: Ampak mama, tako boš še ti zbolela!

MAMA: Saj sem vajena spati malo. Veš, koliko noči sem prebedela ob tebi ali tvoji sestri, ko sta bili majhni? Ko sta imeli visoko vročino, me je tako skrbelo... nisem vaju hotela pustiti niti za trenutek. Vajin oče me na noben način ni mogel prepričati, da bi šla spat v svojo posteljo. Na koncu se je vdal

in me pustil v vajini sobici. Dremala sem kar sede, roke in glavo pa sem naslonila na vajino posteljico. In tvoj oče me je molče pokril, poljubil in šel spat. Razumel je, da v svoji postelji ne bi mogla spati.

DAŠA: *(zavzdihne)* Veš, zdaj te razumem.

MILENA: Kako to misliš?

DAŠA: No, ko se je očka posmehoval tvojim strahovom in pripovedoval, kako si trmasto bedela ob najinih posteljah, ko sva bili bolni, sem si vedno mislila, da je bila tvoja skrb pretirana. Nisem razumela, zakaj te je tako skrbelo. Ampak zdaj gledam na to drugače.

MILENA: Aja?

DAŠA: O ja! Materinstvo te res spremeni! Veš, da včasih gledam Samuela, kako spi? In me včasih ponoči skrbi, če ga ne slišim, kako diha?

MILENA: Oh, popolnoma razumem! Tudi jaz sem bila včasih taka.

TIŠINA, SLIŠATI JE SAMO ZVOK ŽLICE IN KROŽNIKA, TIKTAKANJE STENSKE URE V DALJAVI

DAŠA: Mama, ampak zdravnik je rekel, da lahko očka ... da ni rečeno, da bo takoj ...

MILENA: Vem. In še vedno upam. Upam in molim, da se bo njegovo zdravstveno stanje izboljšalo. Čudeži se dogajajo! In zdravniki niso nezmotljivi!

DAŠA: Oh, mama! Tudi jaz upam. In molim.

MILENA: Skupaj sva bila res zelo srečna, veš? In zdaj ne želim izgubiti niti minute ob njem. Hočem se posloviti, ko pride trenutek ... *(zajoka)*

DAŠA: Oh mama! Razumem! Očka je res srečen, da te ima!

TIHO JOKANJE OBEH, TIKTAKANJE STENSKE URE V DALJAVI

MILENA: Vem, da sem sebična in da bi si morala želeli, da bi čimprej nehal trpeti, ampak ... rada bi, da še nekaj časa ostane med nami.

DAŠA: Vem, mama. Saj se tudi jaz ne morem sprijazniti z idejo, da se moramo posloviti od njega. Tako naenkrat! Še pred nekaj tedni je hodil v službo, v gledališče, na koncerte ...

MILENA: Ja ... ampak mislim, da je slutil, da nekaj ni v redu.

DAŠA: Misliš?

MILENA: Ja. Nekajkrat sem ga zasačila, ko je skremžil obraz, kot da bi ga nekaj močno zbolelo.

DAŠA: In zakaj mi nisi nič rekla?

MILENA: Ker sem mislila, da ni nič hudega. Rekel mi je, da si je pretegnil mišico, ker je slabo spal.

TIŠINA, TIKTAKANJE

DAŠA: Poklicala sem jo.

MILENA: Koga?

DAŠA: Saj veš koga.

VOJKO: *(kliče iz sosednje sobe)* Erika ... Erika ...

MILENA: Večkrat jo kliče v spanju ...

DAŠA: *(šepetaje)* Telefonirala sem ji.

MILENA: Eriki? Zakaj?

DAŠA: Mislim, da ima pravico vedeti. In se posloviti...

MILENA: Kaj je rekla?

DAŠA: Nič. Odložila je slušalko, ko sem ji povedala.

MILENA: Misliš ... misliš, da bo prišla?

DAŠA: Ne vem. Res ne vem ...

MILENA: No, verjetno je bilo prav, da si jo poklicala. Čeprav ... čeprav se bojim, kaj bo.

DAŠA: Ne razumem. Česa se bojiš?

MILENA: Ne vem, če mu je odpustila.

DAŠA: Če pride, pomeni, da mu je odpustila. Ne verjamem, da bi mu prišla kaj očitati na smrtni postelji. Erika je bila vedno dobra.

MILENA: Prav imaš. Ja, Erika je dobra punca.

DAŠA: Prav zato ne morem razumeti tega njenega molka! Toliko let ...

MILENA: Pet let ...

DAŠA: Ja, že pet let je minilo. Prepričana sem bila, da se bo po največ enem mesecu oglasila ...

MILENA: (*tiho*) Saj se je ...

DAŠA: Kaj?

MILENA: Po enem mesecu je pisala. Povabila nas je, da jo pridemo obiskat v Rim.

DAŠA: In očka? Kaj je rekel?

MILENA: Ni vedel. Pisma mu nisem nikoli pokazala.

DAŠA: Ampak ... zakaj? Saj veš, kako je imel rad Eriko, kako jo je pogrešal ...

MILENA: Ti si pozabila, kako je bilo tiste prve mesece, ko je Erika odšla. Kako je bil jezen ... ampak predvsem prizadet.

DAŠA: Jaz še vedno ne razumem, zakaj je bil tako ... tako ... sovražno nastrojen do Giuseppeja. V redu, nihče od nas ni bil prav srečen, da je Erika izbrala Italijana, ampak ...

MILENA: Moraš vedeti, da je za ta odpor do Italijanov kriva globoka rana, ki jo je tvoj oče nosil v sebi že od otroštva.

DAŠA: Že nekajkrat ste namigovali, da ne morem razumeti! Da ima očka svoje razloge, zakaj dobesedno sovraži vse, kar je italijanskega ... ampak mislim, da je le nastopil čas, da mi razložiš. Saj nisem otrok!

MILENA: Ja, prav imaš. Nisi otrok. In prav je, da izveš. Mogoče boš tako bolje razumela svojega očka.

DAŠA: Ja, res si želim razumeti! Očka je tako dober, prijazen. Samo ... ko se govori o Italijanih, postane drug človek! Včasih se mi zdi, da bi lažje sprejel, če bi se Erika poročila z muslimanom!

MILENA: Eh, mogoče bi pa res! (*zavzdihne*) No, ampak kot sem že večkrat rekla, ima svoje razloge, čeprav niso racionalni. Ta njegov ... odpor do Italijanov sega res daleč nazaj ...

DAŠA: Kaj se je zgodilo? Saj ni tako star, da bi doživel fašistično preganjanje!

MILENA: Ne, res ni tako star. Se spomniš, da je tvoj očka imel sestro Danico?

DAŠA: No, ja. Ampak tako malo govorite o njej ... Vem samo, da je bila očkova sestra in da je umrla veliko preden sem se rodila. Verjetno še zelo mlada ...

MILENA: Ja, imela je šele dvaindvajset let. Tvoj oče pa je bil še otrok, bil je enajst let mlajši. In izguba sestre ga je zelo prizadela, saj je bil zelo navezan nanjo.

DAŠA: Nikoli nisem razumela, kako je umrla. Rekli ste, da je bila bolna ...

MILENA: No, ja, res je bila na nek način bolna, ampak ... ni umrla zaradi kake neozdravljive bolezni.

DAŠA: Ne?

MILENA: Ne. Veš, Danica je bila lepa in dobra punca, ampak zelo sramežljiva in občutljiva. In nekega dne se je noro zaljubila v nekega Italijana, v nekega sošolca z univerze. In takrat se je zelo spremenila.

DAŠA: Kako?

MILENA: Glej, jaz je nisem poznala. Tvojega očka sem srečala kar nekaj let kasneje. Vse, kar ti pripovedujem, sem izvedela od drugih, kasneje.

DAŠA: Ja, ja, vem.

MILENA: No, prej je bila Danica zelo aktivna na vseh področjih. Pela je v domačem dekleškem zboru, igrala flavto, nastopala z dramskim krožkom ... Ko pa je spoznala tega Antonia, je kar naenkrat pustila vse: petje, flavto, igranje ... ni več hodila na domače prireditve ali v gledališče.

DAŠA: Ne razumem. Zakaj ne?

MILENA: Ker Antonio ni znal slovensko. Zato se ji je zdelo, da mora opustiti stvari, kjer bi se on ne počutil dobro, ker ni znal jezika.

DAŠA: No, to se dogaja marsikomu tudi danes ...

MILENA. Saj! Tvoj oče se je bal, da bi se isto zgodilo tudi Eriki. No, pravzaprav ... da bi se vse skupaj končalo kot z Danico.

DAŠA: Zdaj moraš povedati stvari do konca. Kaj se je zgodilo?

MILENA: No ... Danica ni pustila samo dejavnosti v slovenskih društvih. Tudi s prijatelji od prej se ni več družila, ker so bili vsi Slovenci in se je torej bala, da Antonio v njihovi družbi ne bi bil sprejet. Družila se je samo z Antoniom.

DAŠA: Eh ja, tudi to se dogaja še danes. Ampak oprosti, ne razumem, kakšno zvezo ima vse to s tetino smrtjo.

MILENA: No, Danica je zanosila. In to je bil tudi konec njene idile z Antoniom.

DAŠA: Ojoj, kaj res? Jo je pustil? Kakšen prasec!

MILENA: Ne samo to! Takrat je Danica izvedela, da ima Antonio drugo punco doma, v Rimu. In da je tudi ona noseča. Zato se je vrnil domov in se poročil s punco iz Rima. O Daničinem otroku ni hotel slišati.

DAŠA: Uboga teta! Ampak ... kaj se je zgodilo z otrokom? Imam bratranca?

MILENA: Na žalost sta teta in otrok umrla med porodom. Veš, Danica se je zelo zaprla vase, ko jo je Antonio pustil. Padla je v globoko depresijo. Z nikomer se ni družila, vedno je bila samo doma. Zelo je shujšala, ker ni skoraj nič jedla. In zato sta bila ona in otrok zelo šibka, ko je nastopil čas poroda.

DAŠA: Kaj ji zdravniki niso nič pomagali?

MILENA: Ne vem točno, kaj je bilo narobe, saj sem ti rekla, da se je to zgodilo, preden sem spoznala tvojega očeta. Nekaj se je med porodom zakompliciralo in ... no, ne teta ne otrok žal nista preživela.

DAŠA: Kako žalostno!

MILENA: In tvoj oče je nekako vedno krivil tega Italijana za smrt sestre. In posledično je začel sovražiti Italijane. Zato si lahko predstavljaš, kako je bil šokiran, ko mu je Erika predstavila svojega fanta, ki je bil Italijan.

DAŠA: In še iz Rima povrhu!

MILENA: Točno. V strahu za Eriko je pač reagiral, kot je reagiral ... upal je, da bo Erika pustila Giuseppeja, ona pa ...

DAŠA: Ona pa mu je sporočila, da je noseča in da se bo poročila. Ampak ... ampak potem ko sta se poročila, bi lahko razumel, da Giuseppe ni kot Antonio, da ima Eriko res rad!

MILENA: Saj ni razmišljal racionalno! V njegovi glavi se je ponavljala zgodba izpred petdesetih let!

DAŠA: Zdaj malo bolje razumem situacijo ... ampak ... vseeno ... Ne vem, ne razumem. Ko je videl, da je Erika srečno poročena, bi jo lahko poklical.

MILENA: Jaz sem kriva, ker mu prve mesece nisem pokazala njenega pisma.

DAŠA: Oh, mama! Saj bi lahko tudi on naredil prvi korak! Tudi če ni vedel za Erikino pismo!

MILENA: Saj veš, kako je tvoj oče trmast in ponosen. Jaz sem pokvarila priložnost, da bi se spet pobotala ...*(zajoče)*

DAŠA: Ne moreš prevzeti vso krivdo nase, mama! Ni prav, da je bil očka tako trmast in ponosen. Navsezadnje je on slabo ravnal z Eriko in bi jo moral prositi odpuščanja!

MILENA: Ah, saj ve, da je ravnal narobe! Ampak enostavno ni vedel, kako bi lahko popravil svojo napako. Njemu se je zdelo, da ga je Erika pozabila, da ga je enostavno izbrisala. In da mu ne bo nikoli odpustila.

DAŠA: Ah, kako žalostno ...

MILENA: Ja. Res je žalostno. No, prav si storila, da si poklicala Eriko! Mogoče bo pa prišla! Za tvojega očka bi to bilo najboljše zdravilo...

VOJKO: *(iz sosednje sobe)* Erika, kje si?

DAŠA: Eh, res jo pogreša ...

MILENA: Ja, zelo. In čeprav je ni poklical ali ji pisal, skuša na katerikoli način izvedeti kaj o njej. Veš, povedala ti bom nekaj skoraj hecnega. Saj veš, kako je bil tvoj oče vedno proti računalnikom in predvsem proti ... Facebooku in podobnim stvarem ...

DAŠA: Oh, ja ja, vem! Saj sem ga večkrat skušala prepričati, da bi začel uporabljati Facebook. Recimo po tisti večerji za obletnico mature, ko so njegovi sošolci tam objavljali fotografije z večerje!

MILENA: No, ja. In pred enim letom se je skrivaj registriral na Facebook, z lažnim imenom!

DAŠA: Res? Kaj ga je pičilo?

MILENA: Po Facebooku spremlja, kaj se dogaja s tvojo sestro! Gleda njene slike in slike njenih otrok, prebira njene objave ...

DAŠA: Oh, ti očka! Kakšna škoda, da se ni prijavil s svojim imenom in ji ni kar pisal. Tako malo bi bilo dovolj, da bi se stvari popravile ...

MILENA: Ja, res, posebno zdaj se zdi res neumno, da si oče in hči ne govorita že pet let, obema pa je žal za to ...

ZVONJENJE MOBILNEGA TELEFONA

DAŠA: No, kdo me kliče? Upam, da ni kaj narobe s Samuelom ... Erika!

MILENA: Erika? Oh! Daj, odgovori!

DAŠA: Halo?

ERIKA: *(po telefonu)* Daša?

DAŠA: Ja. Živijo, Erika, jaz sem.

ERIKA: *(po telefonu)* Čau, Daša. Želela sem te samo obvestiti, da prihajam. Z Giuseppejem. Pravkar sva kupila vozovnico, vlak odpelje iz Rima čez petindvajset minut!

DAŠA: Oh, Erika, res sem vesela, da prideš! Komaj čakam!

ERIKA: *(po telefonu)* Tudi jaz. In ... kako je z očkom?

DAŠA: Nič novega.

ERIKA: *(po telefonu)* Res bi ga rada videla. Ampak ... Daša, prišla bom z Giuseppejem. Potrebujem njegovo oporo. Če ga očka ne bo hotel videti, bo počakal zunaj, ampak res bi si želela, da ga spozna.

DAŠA: Oh, ja, naj pride. Tudi jaz bi se rada srečala z njim. Pridejo tudi otroci?

ERIKA: *(po telefonu)* Ne, pustila sem jih pri tašči. Imata vrtec ... in ... no, nisem želela, da me vidita tako žalostno ... Oh, Daša, povej mi po pravici, je res tako hudo? Se ne da nič pomagati?

DAŠA: Res mi je žal, Erika, lahko samo molimo ... Ampak ... veš, mislim, da bi bila ti zanj v tem trenutku najboljše zdravilo! Zelo te pogreša, veš?

ERIKA: *(po telefonu)* No, prihajam. Čez ... kakih šest ali sedem ur bom tam.

DAŠA: Prav.

MILENA: *(šepetaje)* Daj mi jo! Rada bi govorila z njo!

DAŠA: Čakaj, ti dam mamo, ki bi rada govorila s tabo!

MILENA: Halo?

ERIKA: *(po telefonu)* Oh, mama!

MILENA: Oh, Erika! Punčka moja! Prosim, oprosti mi ... *(joče)*

ERIKA: *(po telefonu)* Mama, prosim! Daj, saj bom kmalu tam! Se bova o vsem lepo pomenili!

MILENA: Ne, Erika, prosim, dovoli mi, da ti kar takoj povem, da sem jaz kriva, da te očka ni poklical!

ERIKA: *(po telefonu)* Daj, mama! Nisi ti kriva!

MILENA: Ja, jaz sem kriva! Tvoj očka je trmast, ampak če bi mu pokazala tvoje pismo, bi te gotovo poklical! In tako on kot jaz verjameva, da je Giuseppe v redu moški in da te ima rad! Očka je bil tako proti njemu zaradi tvoje tete Danice in stvari, ki so se zgodile, ko je bil majhen in ...

DAŠA: (*jo prekine*) Mama, nehaj! To ni pogovor za po telefonu! Ji boš vse povedala, ko bo prišla.

ERIKA: (*po telefonu*) Mama, Daša ima prav. Tudi ker prav ničesar ne razumem o tem, kar mi pripoveduješ. No, moram iti, da ne zamudim vlaka!

MILENA: Oh, Erika! Komaj čakam, da te spet objamem!

ERIKA: (*po telefonu*) Tudi jaz, mama! Se vidimo kmalu. Pa pa.

GLASBA

VOJKO: (kliče) Milena! Daša!

KORAKI

MILENA: Ja?

VOJKO: Kaj ni še prišla?

MILENA: Ne, Vojko, če bi prišla, bi jo že pripeljala do tvoje postelje. Ne bodi tako nestrpen, no. Vsak čas bo tu!

VOJKO: Kaj naj ji rečem? Tako mi je žal za vse ...

MILENA: Ne skrbi, vse bo v redu!

HIŠNI ZVONEC

VOJKO: Ona je! Ojej! Kaj bo rekla, ko me vidi takega?

DAŠA: (*od daleč*) Grem jaz odpret! Dobrodošla doma, draga sestra!

ERIKA: (*od daleč*) Daša! Daj, da te objamem!

VOJKO: Reci ji, naj pride kasneje! Nisem pripravljen!

MILENA: Ne bodi otročji, no, Vojko! Vse bo v redu.

KORAKI, RAHLO TRKANJE

ERIKA: Tok tok ... rekli so mi, da je tukaj moj očka ... lahko vstopim?

VOJKO: Erika, si res prišla!

ERIKA: Seveda sem prišla! Dragi očka! Kako sem te pogrešala! *(ga poljubi)*

VOJKO: Hčerka moja! Moja mala! Oprosti ...

ERIKA: Očka, daj! Že zdavnaj sem ti oprostila. In žal mi je, da sem kar tako odšla! Morala bi govoriti s tabo, ti dati čas, da se sprijazniš z novostjo. Saj sem vedela, kako nerad sprejemaš novosti!

VOJKO: Jaz? Ni res! No ... ja, delno je res ... ampak veš, v tem primeru je bilo malo težje ... ta tvoja novost mi je priklicala v spomin nekatere boleče dogodke iz preteklosti ... Moram ti razložiti ...

ERIKA: Očka, vse mi boš razložil, ko si boš malo odpočil. In tudi jaz sem zelo utrujena od dolgega potovanja ... ampak prej bi ti rada predstavila nekoga ...

VOJKO: Koga?

ERIKA: Koga misliš?! Svojega moža, ne? *(šepetaje)* Giuseppe je zelo v redu, veš?

VOJKO: Res? In te ima vsaj toliko rad kot jaz?

ERIKA: Ja, res me ima rad! Ne bi mogla dobiti boljšega moža!

VOJKO: No, potem pa bom umrl srečen! Moji puncici sta obe odrasli in srečni. In obe sta dobili človeka, ki ju ima rad!

GIUSEPPE: *(zakašlja)* Dovolite?

VOJKO: Ja?

ERIKA: Oh, očka, on je moj Giuseppe!

GIUSEPPE: Me veseli, gospod Ferluga.

VOJKO: Kakšen gospod Ferluga! Saj smo vendar družina! Jaz sem Vojko! Lahko pa tudi očka, če hočeš. Ampak ... kaj govoriš slovensko?

GIUSEPPE: Malo malo. Nekaj me je naučila Erika, potem pa sem začel poslušati vaš radio in se učiti z učiteljico ...

ERIKA: Očka, veš, poiskal si je učiteljico v Rimu in skrivaj hodil na inštrukcije k njej! Jaz nisem nič vedela.

GIUSEPPE: Mu lahko povem, kako je bilo s tem?

ERIKA: Uh, me je sram! No, prav, povej! Saj vem, kako se zabavaš, ko pripoveduješ to zgodbo ...

GIUSEPPE: Vaša hčer ...

ERIKA: Hči! Ne hčer!

GIUSEPPE: Uf, ja! Vidite? Je kar stroga vaša hčer! Sem se moral res naučiti slovenščino, če sem hotel imeti malo mira.

ERIKA: Hčiii!

GIUSEPPE: Ja, ja, vaša hči! (*Vojku*) Saj delam nalašč napake, da je ona vesela, ker me lahko popravlja.

VOJKO: A tako?

ERIKA: Ni res! Saj se samo heca!

GIUSEPPE: Ja, ja. Res se hecam. Vsekakor: ko sem se začel učiti slovenščino na skrito, bi se vaša hči takrat skoraj vrnila k vam domov, prepričana, da jo varam!

DAŠA: Kaj, kaj? Zakaj?

GIUSEPPE: No, jaz sem se odločil, da ji bom za prvo obletnico poroke naredil posebno darilo: ker sem vedel, kako pogreša dom in vse, kar je slovensko, sem se odločil, da se bom naučil malo slovenščine in ji za obletnico govoril po slovensko.

MILENA: Kaj res?

DAŠA: Kako romantično!

GIUSEPPE: Ja, ampak učiti sem se moral na skrito, da bi bilo res presenečenje. Tako sem večkrat hodil na inštrukcije zvečer in ji kot izgovor rekel, da sem še v službi in imam dosti dela.

ERIKA: In jaz mu nisem verjela! Kateri univerzitetni profesor dela zvečer?

GIUSEPPE: Jaz sem vedel, da mi ne verjame, ampak res ne znam lagati! Ko mi ni verjela, da delam, sem ji poskusil reči, da imam razne večerje s prijatelji ali kolegi. Ampak tudi tega ni verjela.

ERIKA: Kdo bi verjel, da imaš vsak dan večerjo!

GIUSEPPE: Jaz sem se hotel naučiti čim več pred obletnico, zato sem hodil k profesorici na dom skoraj vsak dan.

VOJKO: Uboga Erika, verjetno sem tudi jaz kriv, da mu nisi zaupala in da si se prepričala, da te vara. Vedno sem ti govoril, kako se Italijanom ne sme zaupati. Oprosti, Giuseppe!

GIUSEPPE: Oh, v tem primeru bi vsaka žena verjetno kaj sumila.

DAŠA: Verjetno res ...

GIUSEPPE: No, naj povem zgodbo do konca. Za našo - oziroma najino obletnico sem prišel domov z rožami in sem imel pripravljen lep govor v slovenščini kot darilo in voščilo. Eriko sem našel pri mizi v kuhinji. Jokala je in mi povedala, da tako ne more naprej. Da se je že mislila vrniti v Trst, ampak je ostala zaradi najine hčerkice, ki je bila takrat stara komaj 6 mesecev.

ERIKA: Bom jaz povedala zgodbo do konca. Takrat me je objel in mi je hotel povedati govor, ki ga je pripravil s profesorico slovenščine. Ampak se ni spomnil niti besede. Rekel je samo: »Oprosti! Te imam zelo rad!« In potem je nadaljeval v rimskem narečju. Polovice tega, kar mi je takrat povedal, sploh nisem razumela. Ampak ko mi je rekel samo tista dva stavka v slovenščini, v mojem jeziku, me je tako osrečil, da nimate pojma.

GIUSEPPE: Ma che figure! Govora se nisem spomnil! In tudi zdaj se ne spomnim.

MILENA: Ampak ... res govoriš dobro slovensko!

GIUSEPPE: Ebbe'... potem ko je Erika vedela, da se učim slovenščino in mi ni bilo treba več skrivati pred njo, kaj delam, sem se odločil, da bom nadaljeval z učenjem.

VOJKO: Bravo!

GIUSEPPE: Saj sem se moral naučiti. Da kontroliram, kaj se menijo moje tri ženske med sabo, ki vedno govorijo slovensko!

SMEH

ERIKA: Oh, očka, ti ne veš, kakšni klepetulji sta tvoji dve vnukinji! Sara je sicer bolj sramežljiva, ampak Danica kar naprej klepeta!

VOJKO: Danica?

ERIKA: Ja ... Danica je stara tri leta ...

VOJKO: *(tiho, čustveno)* Zakaj prav Danica?

ERIKA: Pravzaprav sva zanjo že izbrala ime Martina ... Ampak ... ko sem jo takoj po rojstvu dobila v naročje in jo prvič videla, me je njen obrazek spomnil na fotografijo tete Danice, ki jo je imela nona v svojem starem albumu fotografij. In zato se mi je zdelo, da ji moram dati njeno ime.

VOJKO: Oh, Erika moja, ti ne veš, koliko mi to pomeni! Kako rad bi spoznal svojo vnukinjo Danico! In tudi Saro!

ERIKA: Saj ju boš! Obljubim, da ti jo pripeljem. In tudi one bi te zelo rada spoznale. Vsem v vrtcu pripovedujejo o nonotu Vojku, ki živi v Trstu in govori slovensko!

VOJKO: Mislim, da že dolgo nisem bil tako srečen kot danes! Hvala, Erika! Hvala, Giuseppe! Zdaj ... pa sem res utrujen. Rad bi malo zaspal, ampak ... saj bosta ostala, ne? Toliko stvari bi vaju rad vprašal ...

ERIKA: Nikamor ne grem očka. Tukaj bom ostala vsaj za nekaj dni. *(ga poljubi)*

VOJKO: Hvala. Rad vas imam. Prav vse.

MILENA: Tudi mi te imamo radi.

DAŠA: Ja, očka, vsi te imamo radi.

ERIKA: Le mirno zaspi ...

GLASBA

KONEC